

Social- och omsorgsnämndens internbudget för 2022 med plan för 2023- 2027

Kommunövergripande mål

Målområde Samhälle

Målområde samhälle beskriver vad kommunen ska uppnå för att utveckla närmiljön och Linköping som plats.

Ett attraktivt och tryggt Linköping

Linköping är den ekonomiska motorn i en växande region. Alla tar ansvar för varandra i en kommun som växer på ett socialt hållbart sätt. Organisationer och näringsliv ges förutsättningar att göra skillnad för ökad social sammanhållning och trygghet. I utvecklingen av Linköping har tätort och landsbygd lika hög prioritet. Helheten är i fokus när nya stadsdelar planeras och trafiksystemet utvecklas. Stadsmiljön är attraktiv och har en hög kvalitet där tillgänglighet för samtliga trafikslag också värnas och utvecklas. Linköpings kommun skapar förutsättningar för en hög och jämn byggtakt där fler får möjlighet att förverkliga drömmen om ett eget boende.

Ett klimatsmart Linköping

Linköping tar täten i miljö- och klimatarbetet som bygger på samsyn och långsiktighet. Därför är det självklart att Linköpings kommun står bakom Agenda 2030 och de globala målen för att uppnå social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Linköpings kommun är positiv till ny teknik och prioriterar miljö- och klimatarbetet med målet att Linköping ska bli koldioxidneutralt år 2025. Linköpings kommun värnar äganderätten och skogens betydelse för landsbygden och miljö- och klimatarbetet. Linköping har fantastisk natur med högt egenvärde som alla får ta del av.

Ett företagsamt Linköping

Linköpings ekonomiska utveckling är beroende av ett livskraftigt och mångfasetterat näringsliv och ett gott företagsklimat. Med välmående och framgångsrika företag har Linköping lägre arbetslöshet, högre tillväxt och bättre förutsättningar att finansiera välfärdstjänster. Det är enkelt att starta, driva och utveckla företag i Linköping, både i staden och på landsbygden. Näringslivets livskraft ökar genom goda kommunikationer med flyg, järnväg och bil med Linköping City Airport som en viktig regional funktion.

Ett Linköping med rikt kultur-, fritids- och idrottsliv

När Linköping växer och utvecklas ges kulturen, fritiden och idrotten utrymme i planeringen av nya och växande områden. Kultur-, fritids- och idrottslivet ger möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid, god hälsa, upplevelser och gemenskap. Det kommunala stödet till kultur stimulerar skapande och utövande som är tillgängligt för alla. Alla barn och ungdomar i Linköping ges likvärdiga förutsättningar att utöva sin idrott. Anläggningar för spontanidrott är tillgängliga, säkra och trygga miljöer.

Målområde Medborgare

Målområde medborgare beskriver vad kommunen ska uppnå i tjänster och service för att tillgodose medborgarnas behov och förväntningar.

Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

I Linköping ges snabb, tillgänglig och korrekt service genom digitala lösningar. Företagens situation underlättas genom effektiva och förutsebara regler. Vård- och omsorgstjänster ges utifrån en helhetssyn på den enskilde. Alla Linköpingsbor kan åldras med värdighet där kommunen tillgodoser dem med störst behov. I Linköping finns många alternativ som individen själv väljer mellan. Det civila samhället är en naturlig samarbetspartner i att skapa fler kontaktytor och ge ett bättre stöd till individen med fokus på närhet och gemenskap. Kommunens välfärdstjänster kännetecknas av trygghet, värdighet och delaktighet oavsett utförare.

Stark gemenskap och människor i arbete

I Linköping går människor från bidragsberoende och utanförskap in i arbete och gemenskap. Jobb och välfärd prioriteras framför bidrag för en långsiktigt hållbar utveckling. I Linköping söks alltid den kortaste vägen till att kunna försörja sig själv och därmed den snabbaste vägen till integrationen för nyanlända. Linköpings kommun är, tillsammans med Arbetsförmedlingen och företagen, en aktiv part i arbetet med bra utbildningsinsatser, extratjänster, serviceyrken och praktikplatser riktade till långtidsarbetslösa med försörjningsstöd för ett vuxenliv i arbete. Utifrån sin förmåga är alla människor delaktiga i arbetslivet och tar ansvar för sin försörjning. Genom tydliga krav på ansträngning stöds individer att gå från bidrag till arbete och gemenskap.

Hög kunskap med skolor i framkant

Linköping är den bästa kommunen för barn och unga att växa upp i. Alla elever har en bra skola där eleven möts av höga förväntningar, en trygg och lugn miljö samt får rätt hjälpmedel för att nå sin fulla potential. Kunniga och engagerade lärare arbetar i Linköpings skolor eftersom kommunen ligger i framkant inom skolutveckling. Familjer ser

olika ut och har olika förutsättningar och önskemål, därför finns både flexibilitet och valfrihet i barnomsorgen. Mindre barngrupper med fokus på varje barns behov prioriteras högt.

Målområde Ekonomi

Målområde ekonomi beskriver vad kommunen ska uppnå för en stabil och god ekonomi.

Kostnadseffektiv verksamhet

Linköpings kommuns verksamhet såväl inom kommunen som hos privata utförare är kostnadseffektiv och möter i hög utsträckning målgruppens behov. Kommunens verksamheter utvecklas ständigt genom prioriteringar, effektiviseringar och förnyelse för att säkerställa fortsatt kostnadseffektivitet.

Hållbar ekonomi

Linköpings kommun präglas av ansvarstagande i såväl goda som sämre tider, det är god ordning och reda på ekonomin. Det finns ett långsiktigt tänkande där intäkter och kostnader är i balans över åren. Det möjliggör satsningar för att stärka och utveckla välfärdens kärnverksamheter. Kommunkoncernen har en stabil ekonomi och långsiktig tillväxt i balans så att framtida kommuninvånare kan räkna med god kvalitet på kommunal verksamhet, service och anläggningar. Investeringar i kommunens kärnverksamheter prioriteras för framtiden utan ökat skattetryck.

Målområde Verksamhet

Målområde verksamhet beskriver hur arbetsprocesser och organisation ska utvecklas för att uppnå goda resultat.

Effektiv organisation med goda resultat

I Linköpings kommun bedrivs verksamhet av god kvalitet med Linköpingsborna i centrum. Sambandet mellan resurser, prestationer, resultat och effekter är centralt i planering, uppföljning och utvecklingsarbete. Med en öppen och tillåtande attityd för nya lösningar arbetar kommunen aktivt för att utnyttja digitaliseringens möjligheter. Detta för att effektivisera verksamheten och skapa bättre tjänster för kommunens invånare. Individier, föreningar och företag bidrar till att driva Linköping framåt och ska därför ges goda villkor för att delta i utformning och leverans av välfärdstjänster.

Hållbar verksamhetsutveckling

I Linköpings kommun gynnar all verksamhetsutveckling en hållbar utveckling. De globala målen är ledstjärnor i arbetet där arbetet med minskad användning och utfasning av farliga ämnen är ett prioriterat område. Det bedrivs ett kontinuerligt jämställdhets- och mångfaldsarbete för att säkerställa eller utveckla kvaliteten i verksamheterna.

Målområde Medarbetare

Målområde medarbetare beskriver hur medarbetarnas resurser ska tillvaratas och utvecklas.

Attraktiv arbetsgivare

I Linköpings kommun känner varje medarbetare arbetsglädje och stolthet, har inflytande och delaktighet. Serviceyrken inom skola och omsorg stärker förutsättningarna för att utveckla kvaliteten i välfärdstjänsterna genom att befintlig personal avlastas och frigörs för att driva utveckling. Kommunens arbetsplatser präglas av jämställdhet, mångfald och goda arbetsvillkor. Medarbetarna är ambassadörer som gärna rekommenderar sin arbetsplats till andra.

Hållbar kompetensförsörjning

Linköpings kommun arbetar systematiskt med att attrahera, introducera, utveckla och behålla medarbetare för att säkra kompetensförsörjningen. Genom att organisera arbetet på nya sätt, använda digital teknik och hitta vägar för ett livslångt lärande skapas förutsättningar för att säkra resurser till den kommunala verksamheten. Nya metoder för att attrahera, utveckla och behålla kompetens i kommunen utvecklas för att möta framtidens behov av kompetens.

Innehållsförteckning

Rubrik för nämndens ordförandes text	4
Internbudget 2022 med plan för 2023-2027	5
Nämndens uppdrag	5
Sammanfattning av social och omsorgsnämndens internbudget	5
Planeringsförutsättningar	8
Ekonomi	9
Mål och inriktning	11
Strategiska utvecklingsuppdrag	13
Nämndens verksamhet	14
Ekonomistyrning	14
Planer och program	14

Bilagor till internbudgeten:

- Förvaltningens verksamhetsplan med bilagor
- Internkontrollplan
- 10-årig lokalförsörjningsplan
- 10-årig investeringsplan
- Nämndens avgifter

Hjälp och stödinsatser ska nå hela vägen fram.

2021 har varit ett ansträngt år på flera sätt. Förvaltningen genomgår en omorganisation som kommer att hjälpa oss att bli mer effektiva i vårt arbete och minska antalet kontakter in i förvaltningen, men det har inte desto mindre inneburit stora förändringar för hela förvaltningen. Pandemin har också skapat helt nya utmaningar som har behövt hanteras och därtill har Linköping drabbats av flera våldsdåd. Förvaltningens medarbetare har sannerligen kämpat och gjort ett fantastiskt arbete under året men förhoppningen är att vi under kommande år ska kunna ägna oss åt helhjärtat åt vårt kärnuppdrag. För att våra medarbetare ska kunna göra det som de är bäst på, nämligen att varje dag hålla en hög kvalitet i kommunens omsorgsarbete, avsätter Allians för Linköping resurser för förbättringar inom arbetsvillkor och arbetsmiljö.

För att ge alla barn och unga en bra start i livet behöver det finnas en god samverkan mellan socialtjänsten, skolan, sjukvården och Linköpings medborgare. Inget barn ska behöva riskera fara eller att hamna snett utan att samhället agerar. Insatser måste sättas in så tidigt som möjligt för att hjälpa de barn och familjer som är i behov av stöd. Vi vet att våra insatser ger resultat om vi bara får en möjlighet att arbeta med dem. Acceptansen för att ta emot våra stödinsatser måste öka och här spelar en god samverkan mellan olika instanser en avgörande roll.

Linköping har drabbats av flera tragiska och obehagliga våldsdåd, den utvecklingen måste brytas och här har vår förvaltning en viktig roll. Genom att fokusera på att nå fram mer med förebyggande insatser men även när det i skarpt läge gäller att plocka bort ungdomar från situationer där de inte hör hemma kan vi göra stor skillnad.

Hjälpen ska finnas där den behövs. Det innebär att vi behöver ställa om vårt arbetssätt för att kunna utöka vår fysiska närvaro i Linköpings olika stadsdelar. Det blir nämligen allt viktigare att vi finns nära till hands för att kunna mötas på rätt arenor för att kunna arbeta tillsammans. Det ökar tryggheten i Linköping.

Vi behöver även fortsätta skapa fler boenden inom LSS och socialpsykiatri. På så sätt kan vi ge fler möjligheten att flytta hemifrån och leva självständigt. Alla människor har rätt till samma möjligheter att forma sina liv men alla har inte samma förutsättningar att göra så. Genom att utveckla och i större utsträckning nyttja olika former av tekniska innovationer kan vi ge våra medborgare rätt och utökade möjligheter att leva som de önskar.

Förvaltningens arbete håller en hög kvalitet men vi ska inte nöja oss med det. Vi behöver fortsätta hålla den höga nivån som vi gör i alla delar för att möta Linköpingsbornas behov.

Annika Krutzén (M)
Nämndens ordförande

Internbudget 2022 med plan för 2023-2027

För Linköpings kommun är verksamhetsresultatet centralt, det vill säga det resultat och de effekter som verksamheten får för de som använder kommunens tjänster. Kommunens verksamheter ska sträva efter att utifrån de givna resurserna optimera nyttan för de som använder kommunens tjänster. Budgetprocessen är förändringsinriktad och fokuserar på vad som ska förändras i verksamheten under budgetperioden.

Kommunfullmäktige beslutar den 28 september 2021 om Budget för 2022 med plan för 2023-2027 med ekonomiska ramar för nämnderna. Kommunens reglemente anger uppdrag och förväntningar på nämnderna. Nämnden ska genom sitt basuppdrag och inriktningen i internbudgeten bidra till utveckling inom kommunfullmäktiges mål, detta görs inom ramen för av kommunfullmäktige anvisade ekonomiska ramar. Varje generation ska bära sina kostnader, vilket kräver stort ansvarstagande och god budgetdisciplin. Alla verksamheter ska drivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt där nämnderna ansvarar för att effektiviseringar och prioriteringar görs inom nämndens ram.

Nämndens internbudget anger riktning och förutsättningar för nämndens verksamhet och utveckling.

Nämndens uppdrag

Nämndernas uppdrag regleras i *Linköpings kommuns reglemente*, för social- och omsorgsnämnden som tillhör sektor *välfärd och socialpolitik* är uppdraget:

Nämnden ska inom kommunen svara för myndighetsutövning och verkställande enligt:

- Socialtjänstlagen, förutom avseende personer som är 65 år och äldre samt avseende försörjningsstöd och hemtjänst oavsett ålder
- socialtjänstlagen, socialpsykiatri oavsett ålder
- socialtjänstlagen, missbruksvård oavsett ålder
- socialförsäkringsbalken
- lag med särskilda bestämmelser om unga
- lag om vård av missbrukare i vissa fall
- lag om mottagande av asylsökande
- mottagande av ensamkommande barn
- brottsbalken
- lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
- föräldrabalken
- namnlagen
- äktenskapsbalken
- lag om stöd och service till vissa funktionshindrade
- lotterilagen
- alkohollagen
- körkortslagen
- nikotinlagstiftningen, utom den tillsyn som ankommer på bygg- och miljönämnden
- kontroll enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel
- lag om allmän försäkring
- lag om allmänna barnbidrag
- lagen om medling med anledning av brott
- övriga till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter

För personer som är under 65 år svarar nämnden även för:

- utprovning och förskrivning av personliga hjälpmedel till personer under 65 år
- kommunal hälso- och sjukvård samt ledning av kommunal hälso- och sjukvård inom nämndens ansvarsområde
- rekrytering och utbildning av familjehem, kontaktfamiljer och kontaktpersoner
- fördelning av föreningsbidrag

Nämnden ska besluta om utdelning i vissa donationsstiftelser med sociala ändamål.

Nämnden ska verkställa uppdraget genom beställning eller eget utförande under förutsättning att utförandet av verksamhet till stor del bedrivs i egen regi och/eller inte bedöms lämplig för konkurrensutsättning.

Sammanfattning av Social och omsorgsnämndens internbudget

- Social- och omsorgsnämndens Åtgärdsplan*
Ett fokus under året kommer vara att hantera social- och omsorgsnämndens ekonomiska underskott. Detta kommer främst att ske genom verkställighet av den reviderade åtgärdsplanen, vilken beslutades vid nämndens sammanträde den 23 juni. Nya ställningstaganden kan komma att beslutas i anslutning till utfallet vid delårsbokslutet per den 31 augusti 2021.
- Långsiktiga konsekvenser av pandemin*
Konsekvenserna av pandemin är i nuläget svåra att bedöma. Social- och omsorgsförvaltningen gjorde under våren 2021 en analys av vilka långsiktiga konsekvenser pandemin kan få i relation till de målgrupper vilka social- och omsorgsnämnden har ansvar för. Analysen visade bland annat risk för ökad ohälsa hos både barn och vuxna, ökade behov av gällande försörjningsstöd, våld i nära relationer och missbruk. För barn och unga visade analysen risk för ökning av hedersrelaterat våld och förtryck samt att barn och unga riskerar att fara illa på grund av det har varit skolgång på distans och begränsningar av kultur- och fritidsaktiviteter. Allt sammantaget kan komma att innebära en ökning av orosanmälningar avseende barn och vuxna samt en ökning av antalet ansökningar om stöd från socialtjänst. Verksamheterna har under längre tid jobbat under hård press med både personal och brukare som varit oroliga för att bli smittade, nya rutiner och i vissa fall verksamheter som varit stängda. Verksamheterna har haft och har svårt att rekrytera nya medarbetare. Pandemins effekter på verksamheterna kommer att påverkas även 2022. Utvecklingskapaciteten kommer att fortsatt att vara begränsad då prioriteringar kommer att fortsatt kommer att vara nödvändiga då behovet av återhämtning är stor i verksamheterna.
- Segregation*
Den kommunövergripande Åtgärdsplanen mot segregation innebär ett tydligt fokus på arbetet mot segregation och för integration. Åtgärdsplanen omfattar 60 åtgärder vilka kommer att genomföras under budgetperioden. Social- och omsorgsnämnden har ett huvudansvar för tre åtgärder och kommer att vara en samverkanspart i övriga åtgärder vilka andra nämnder har ett huvudansvar för.
- Nära socialtjänst*
Nära socialtjänst är ett utvecklingsarbete som ska genomföras i Skäggetorp. Inledningsvis under en 3-års period och med delvis finansiering av statliga stimulansmedel. Syftet är att genom nya evidensbaserade arbetsmetoder förebygga och förhindra att barn och unga hamnar i kriminalitet och andra destruktiva beteenden/utanförskap. Utvecklingsarbetet kommer att inkludera en nära samverkan med skola, kultur och fritid, polis med flera aktörer i välfärdskedjan.
- Hedersrelaterat våld och förtryck*
Arbetet med hedersrelaterat våld och förtryck ska under 2022 utvecklas och förbättras. En handlingsplan ska arbetas fram. Idag inkluderas hedersrelaterat våld och förtryck i den kommunövergripande Handlingsplanen Våld i nära relationer.
- Våld i nära relationer*
Våld i nära relationer är ett folkhälsoproblem. Ny lagstiftning kom vid halvårsskiftet 2021 inom området. Lagstiftningen innebär att socialnämnden har ansvar för att ge stöd och behandling till personer som utsätts eller utsätts närtstående för våld eller andra övergrepp. Det blev även beslutat att införa ett nytt brott, barnfridsbrott. Detta innebär att det blir straffbart att utsätta ett barn för att bevittna vissa brottsliga gärningar i form av t.ex. vålds- och sexualbrott, i nära relationer.

Utvecklingsarbetet inom verksamhetsområdet är även en del av den reviderade åtgärdsplanen som ska verkställas under 2022. Utvecklingsarbetet har som målsättning att utveckla och förbättra stödet till våldsutsatta och våldsutövare.
- Systematisk uppföljning*
Systematisk uppföljning av socialtjänstens insatser är ett utvecklingsområde inom nämndens verksamheter, likväl som det är det nationellt. Inom ramen för förändringsarbetet kommer en modell för systematisk uppföljning att arbetas fram. Utöver detta kommer uppföljning bland annat att ske med stöd av SUK, systematisk uppföljning kvinnofrid, på individnivå.
- Digitalisering*
Utvecklingsarbetet med att digitalisera och effektivisera ska fortsätta, både inom förvaltningen och i verksamheterna/sektorn. Digitalisering ska bidra till att ge människor förutsättningar att leva ett mer

självständigt liv samt ge effektiviseringar i verksamheterna/sektorn.

- Verkställighet av Hemlöshetsstrategin/Boendestrategin ska bidra till ett mer strategiskt, långsiktigt och evidensbaserat arbete med människor i hemlöshet och annan svår boendesituation.
- Barn och ungas behov av omfattande insatser förväntas kvarstå. Behov hos barn och unga måste mötas tidigt med adekvata, samordnade och effektiva insatser. Samverkan med hela välfärdskedjan är en förutsättning för att socialtjänsten ska klara sitt uppdrag. Inom kommunen finns en samverkanstruktur ”Samverkan Barn och Unga” mellan SOF, UAF, KOF och Leanlink, där gemensamma mål och aktiviteter tagits fram. En fungerande skolgång är den största friskfaktorn för att barn och unga ska utvecklas gynnsamt.
- *Kompetensförsörjning*
Direktivet att 30 % av personalbehovsökningen under perioden ska täckas av andra lösningar framgår i strategin Nya vägar till kompetensförsörjning. Kompetensförsörjningsfrågan kommer att ha ett tydligt fokus under 2022, såväl inom förvaltningen som i sektorn. För vård och omsorgsnära arbete ska förtydligande göras i kommande avtal/verksamhetsuppdrag med krav på kompetensnivåer. Ett utredningsuppdrag finns gällande metod för uppföljning av språkkunskaper.

Ekonomi

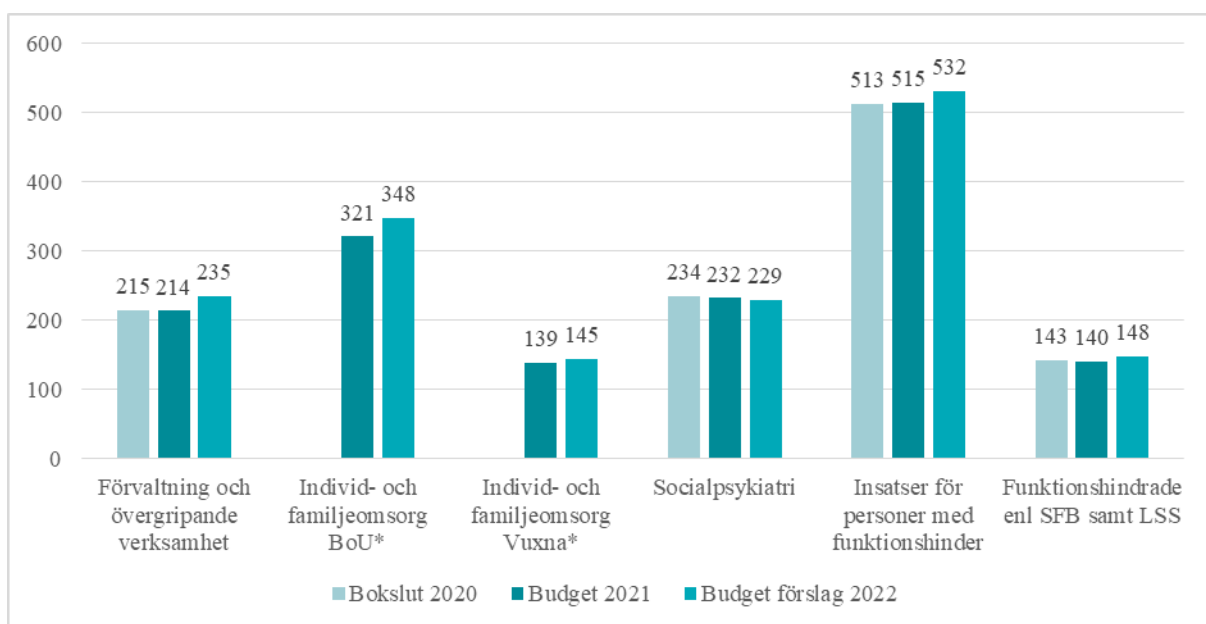
Belopp tkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens nettokostnader *	1 635 626	1 623 478	1 618 365	1 618 365	1 618 365	1 618 365
<i>varav kostnader</i>	1 915 626	1 903 478	1 898 365	1 898 365	1 898 365	1 898 365
<i>varav intäkter</i>	280 000	280 000	280 000	280 000	280 000	280 000
Investeringar, netto	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

*Justerad budgettram med hänsyn till rambrytning, Arbetsmarknadsnämnden gällande ny förvaltning 2 mnkr.

Kommentar till nämndens ekonomi

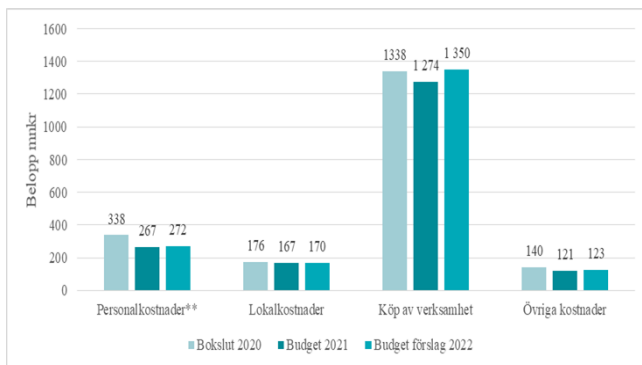
Social- och omsorgsnämnden har till år 2022 tillförts 52,9 mnkr i ramökning. Detta tillsammans med den beslutade åtgärdsplanen gör att ekonomin planeras vara i balans 2022. En ekonomisk obalans kan fr om år 2023 och framåt uppstå när den ekonomiska ramen minskar. Detta innebär ett fortsatt arbete med prioriteringar, andra arbetssätt, effektiviseringar etc. I budgeten beräknas risken för ekonomisk obalans uppgå till ca 30 mnkr årligen för perioden 2023-2027.

Nämndens verksamheter, kostnader och intäkter i förslag till budget för 2022

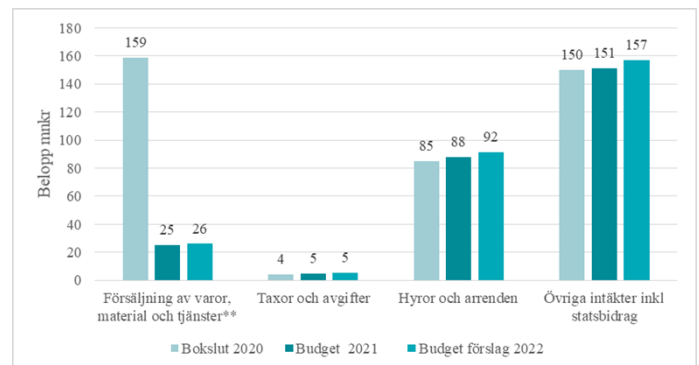

* I bokslut 2020 redovisades BoU samt Vuxna på samma rad. Rapportstrukturen efter år 2020 har dock anpassats till nya organisationen. Därmed utelämnas belopp för bokslut 2020 då ej är jämförbart med budget 2021 och budget 2022.

Nämndens kostnader

Nämndens intäkter

**Från och med år 2021 styrs förvaltningskostnader direkt till respektive nämnd. Tidigare gjordes tjänsteköp mellan Social- omsorgsnämnden och Äldrenämnden respektive Arbetsmarknadsnämnden.

Volymutveckling

Basuppdrag	Utfall 2019	Utfall 2020	Tom 30/6 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Antal Familjerättsärenden under året	1582	1485	840	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt
Antal pågående utredningar per månad barn och unga	463	510	594	ökning	ökning	ökning	ökning	ökning
Antal pågående utredningar per månad vuxna	252	231	315	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt
Antal avslutade LSS utredningar vuxna under året	351	296	159	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt
Antal barn och unga i dygnsvård under året	464	417	339	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt
Antal vuxna i dygnsvård under året	213	218	130	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt
Antal personer med insats LSS ej boende under året	1067	1091	1046	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt
Personer med insats boende ¹ LSS under året	557	563	552	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt
Antal barn och unga med biståndsbeslutad öppenvård under året	469	622	511	ökning	ökning	ökning	ökning	ökning
Antal vuxna med biståndsbeslutad öppenvård under året	481	507	345	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt

Kommentar

Inom social- och omsorgsnämndens ansvarsområden är det främst inom verksamhetsområdet barn och unga det har skett och fortsatt sker en ökning av behov av socialtjänstens insatser. Antalet inkomna orosanmälningar avseende barn och unga ökade med 23 % mellan åren 2018-2020. Antalet genomförda utredningar av barn som far illa har under motsvarande period ökat med 30 % (2018-2020). Under 2021 är det fortsatt höga nivåer av anmälningar och antal utredningar. Det finns inget som indikerar att volymökningen kommer att minska, utan bedömning görs att fortsatta höga nivåer kommer att kvarstå.

Antalet unika barn och unga som varit placerade på HVB (hem för vård och boende) har minskat under 2021, i jämförelse med antalet unika barn och unga 2019-2020. Öppenvården förväntas öka, för att minska tiden i heldygnsvård.

Antalet personer aktuella inom myndighet avseende vuxna med missbruk eller annan social problematik, och personer med funktionshinder (LSS och socialpsykiatri) är det relativt stabilt gällande antal personer. En minskning har setts under 2020 för aktuella personer för andra orsaker än LSS och funktionshinder. Antalet är nu på ungefär samma nivåer som 2019. Utvecklingen kommer att följas liksom utvecklingen gällande våld i nära relationer och behovet av skyddsplaceringar, företrädesvis för kvinnor. Att antalet pågående utredningar är fler skulle kunna bero på en kombination av ändrade administrativa rutiner och längre utredningstider.

Personal

Personal	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Antal tillsvidareanställda	531					
Total sjukfrånvaro	6,5	6,0	5,5	5,3	5,3	5,3
Extern personalomsättning	8,9	6,0	6,0	5,5	5,5	5,5

Kommentar

Antalet tillsvidareanställda är ej budgeterat för planperioden då den nya förvaltningen Integration och arbetsmarknad kommer ta över ett antal medarbetare. Antalet är ej fastställt men rör sig om drygt 100 talet medarbetare.

¹ boende beslut avser enligt 9:8 och 9:9 ej korttidsboende.

Planeringsförutsättningar

Samhälle

Social- och omsorgsnämndens uppdrag har som målsättning att ge människor förutsättningar för ett så självständigt liv som möjligt, utifrån varje individs förutsättningar. Det som styr nämndens arbete är övergripande målsättningar kring de grundläggande livsvillkoren i allt från en trygg uppväxt för barn och unga, boende och sysselsättning för vuxna, till en fungerande vardag avseende hälsa och sociala livsvillkor. Fokus i det sociala arbetet är och bör vara, oavsett problematik, att ge insatser så tidigt som möjligt för att förhindra mer omfattande och resurskrävande insatser och då också förbättra människors levnadsvillkor.

Nämndens bidrag på samhällsnivån handlar om att ha en verksamhet med en hög grad av anpassningsförmåga till förändringarna i samhället och förändringar av behov för olika målgrupper, för vilka nämnden har ett ansvar. Att vara en del av välfärdskedjan innebär att nämnden behöver fortsätta utveckla samverkan med andra samhällsaktörer för att välfärdsuppdraget ska klaras av. Inom kommunen handlar det om att vara en del av samhällsplaneringen, att i samverkan med förskola och skola tidigt uppmärksamma barn och föräldrars med behov av stöd och att ge vuxna människor förutsättningar till egen försörjning och goda livsvillkor. Utformandet av en Nära socialtjänst, kommer att vara en viktig del för att möta individens behov av tidiga insatser. Med Region Östergötland och andra kommuner krävs samverkan för att få vårdkedjor som är samordnade och sammanhållna och där den enskilde på ett sömlöst sätt får sitt stöd av olika aktörer. Samverkan inom ramen för Nära vård kommer att vara ett omfattande utvecklingsarbete under kommande budgetår och under planperioden.

Med civilsamhället som en samverkanspart i välfärdskedjan kan det trygghetskapande arbetet förstärkas. Att motverka segregation, öka den upplevda tryggheten och att bedriva ett aktivt brottsförebyggande arbete är tydliga politiska prioriteringar. Inriktningen för budgetperioden är att minska och motverka rumslig segregation, samt att med rätt insatser motverka och minska antalet individer som är i behov av försörjningsstöd. För att minska segregationen ska nämnden ta sitt ansvar och i samverkan med övriga nämnder och parter i välfärdskedjan arbeta samordnat, strategiskt och effektivt. Detta kommer bland annat att ske genom de olika åtgärderna i Åtgärdsplan mot segregation.

Medborgare

Socialtjänstens uppdrag är att ge stöd, vård och omsorg till de kommuninvånare som inte själva kan tillgodose behovet. I takt med att invånarantalet ökar i Linköping ökar behovet av insatser inom social- och omsorgsnämndens ansvarsområde. För att välfärdsuppdraget ska kunna genomföras ställer det krav på ansvarstagande, evidensbaserade metoder och arbetssätt, en flexibel verksamhet, tillgång till insatser, att socialtjänsten finns nära kommuninvånarna och en nära och strukturerad samverkan med andra parter i välfärdskedjan. Att lyssna in medborgarnas behov kommer att vara en viktig del i utformandet av framtidens socialtjänst.

Barnkonventionen blev lag 1 januari 2020. Den innebär att barnets rättigheter ska stärkas och beaktas vid avvägningar och beslut inom offentlig verksamhet. Barnen blir rättighetsbärare och ska få komma till tals och bli lyssnade på. Det innebär att socialtjänsten, men även övriga aktörer i samhället behöver stärka och bredda sitt arbete kring barns delaktighet, eftersom barn kan vara både direkt och indirekt berörda av beslut.

Behovet av insatser för barn och unga har ökat och förutsätts öka under planperioden. Fler anmälningar kring barn och unga görs och fler insatser utförs för att stärka barns mående och situation. Den första uppföljningen av pandemins effekter signalerade att behovet av insatser för barn och unga förväntas öka när pandemin har lagt sig. Ökningen förväntas bero på ökad psykisk ohälsa bland barn och unga som en konsekvens av pandemin. Utredningen ”Genomlysningen av barn och unga” har inneburit att arbetet intensifieras med att i samverkan skapa förutsättningar och möta ungas behov av stöd och att evidensbaserade och effektiva insatser finns.

Hot och våld i nära relationer och missbruk är även de två områden som förväntas öka när pandemin har lagt sig. Hemarbete och minskade sociala kontakter under pandemin ökar risken för både hot och våld i nära relationer och missbruk. Nämnden behöver ha en beredskap för att kunna hantera eventuella ökning av insatser både för vuxna och barn.

I flera olika studier och rapporter har sambandet mellan socioekonomisk bakgrund och sannolikheten för olika risker konstaterats. Bland annat förekomsten av psykisk ohälsa har samband med socioekonomiska faktorer, främst inkomst men även i viss mån utbildning. Grupper med lägre socioekonomisk situation får alkoholrelaterade skador i större utsträckning än grupper med bättre socioekonomisk situation.

Att leva i socioekonomiskt utsatthet påverkar inte endast de vuxna, även barnen som lever i familjer med socioekonomisk utsatthet påverkas genom att de har visat sig att psykosomatiska besvär är vanligare bland barn som lever i familjer med dålig ekonomi. Barnen påverkas av föräldrarnas ekonomiska resurser, utbildningsnivå och av föräldrarnas egna levnadsvanor och hälsa.

Andelen behöriga till gymnasiet var lägre bland elever vars föräldrar hade lägre utbildningsnivå - den lägre behörigheten är statistiskt säkerställd och kvarstår när hänsyn tas till kön, födelseland och län. Barn som växer upp med föräldrar som får ekonomiskt bistånd löper själva större risk att få ekonomiskt bistånd som unga vuxna. Det är inte biståndstagandet i sig utan familjespecifika och socioekonomiska faktorer som är förklaringen till sambandet.

Samhällets utmaningar är inte tydligt avgränsade och tillhör inte endast det egna ansvarsområdet för nämnden. För målgrupper med sammansatt problematik (med exempelvis neuropsykiatriska, sociala, psykologiska och ekonomiska aspekter) krävs gränsöverskridande och samverkande insatser, mellan nämnder och förvaltningar.

För att se långsiktiga effekter i form av kostnadsminskning och att det på sikt blir bättre för individen och samhället i stort krävs investeringar i det förebyggande arbetet, vilket kan medföra kostnadsökningar initialt inom nämndens ansvarsområde. De rent ekonomiska vinsterna av vissa insatser kan uppstå hos en annan part i välfärdskedjan än den som initialt satsat och investerat i det förebyggande arbetet.

En helhetssyn över nämndernas ansvarsområden och även över kommunala, regionala och statliga ansvarsområden är därför centralt.

Ekonomi

Nämndens ekonomiska ramar är under planperioden i stort minskande, vilket sätter krav på prioriteringar. En åtgärdsplan har tagits fram för att komma i balans. En kostnadseffektiv socialtjänst innebär att nyttja resurserna effektivt så att så många som möjligt får sina behov tillgodosedda utifrån bedömda individuella behov. Det innebär att verksamheter måste ha en hög beläggningsgrad, vad gäller såväl nyttjande av insatser som nyttjandet av lokaler. Insatserna måste utformas med stor flexibilitet för att kunna möta krav på förändringar, villkoren och riktlinjer för tjänsterna behöver ständigt anpassas utifrån de målsättningar och kvalitetskrav som sätts upp.

Verksamhet

Nämndens uppdrag och ansvar omfattar flera målgrupper och verksamhetsområden. All verksamhet inom nämndens ansvarsområde ska systematiskt följas upp enligt kommunens kvalitetsuppföljningsmodell, vilket inkluderar uppföljning av insatser på individ, effekter av insatser på aggregerad nivå samt avtalsuppföljningar. Den systematiska uppföljningen syftar till att säkerställa kvaliteten i verksamheterna och att de insatser som ges på individnivå får den effekt som är målsättningen med insatsen. Metodutveckling för den systematiska uppföljningen kommer att utformas inom ramen för förändringsarbetet som pågår inom förvaltningen. Det är väsentligt att följa upp resultat och effekter dels för att säkert veta att de insatser som ges har effekt och också för att ha en kostnadseffektiv verksamhet.

Alla människor har rätt till en bostad och i de fall den enskilde inte kan tillgodose det behovet, inträder nämndens skyldighet att ge stöd i boendefrågan. Det har över tid planerats för en utbyggnad av platser inom särskilt boende för personer med funktionsnedsättningar (LSS och socialpsykiatri). Uppdraget att tillgodose behovet av platser ska ske dels genom ett mer offensivt metodiskt arbete att ge enskilda brukare förutsättningar att flytta från särskilt boende till ordinärt boende med stöd och dels genom att planera behovet av platser med stöd av ett nationellt planeringsverktyg. När det gäller målgruppen som har befinner sig i någon situation av hemlöshet, ofta med en kombination av ett aktivt missbruk har nämnden över tid haft svårigheter att tillgodose behovet av boende. Arbetet med att möta målgruppens behov kommer att fortsätta under budgetåret och den framtagna hemlöshetsstrategin i kombination med ett nära socialt arbete ska förbättra målgruppens situation och förutsättningar för att få en bättre livssituation.

Kostnader för heldygnsplaceringar ska minska vilket ställer krav på förvaltningen att utveckla nya arbetssätt och metoder i samverkan med andra parter inom socialtjänsten och andra parter inom välfärdskedjan. Det ställer ökade krav på kvalitet och effektivitet i de insatser som socialtjänsten erbjuder. Det ställer även krav på samverkan med andra i välfärdskedjan och med medborgarna och att gemensamma mål finns.

Det är fortsatt prioriterat att följa utvecklingen gällande när det gäller handläggningstider och i vilken utsträckning verkställighet av beviljade insatser kan ske. En följsamhet och efterlevnad av gällande lagstiftning bidrar till en rättssäker handläggning och att kommuninvånarna erhåller det som de har rätt till och att stödet ges i rätt tid. Även inom dessa områden behöver metodutvecklingsarbetet fortsätta.

En viktig del i verksamhetsutveckling och förbättringsarbetet är och kommer fortsatt vara att nyttja digitaliseringens möjligheter inom samtliga verksamheter och ansvarsområden som nämnden har. Arbetet behöver intensifieras med målsättningen att få till stånd mer av innovativa lösningar. Lösningar som ska bidra till att människor kan leva mer självständigt med stöd av digitala lösningar samt utveckling och effektiviseringar inom nämndens ansvarsområden.

Verksamheterna har under en längre tid under pandemin jobbat under hårt tryck, oro, svårt med bemanning, sjukfrånvaro och krav på nya arbetssätt har skapat en belastning på verksamheterna. Detta innebär att det finns en uppkommen trötthet i verksamheterna som påverkar förmågan till verksamhetsutveckling. Prioriteringar på att låta verksamheter och medarbetare återhämta sig med anledning av pandemins effekter är påtaglig och behöver prioriteras.

Medarbetare

Det kommer att ställas stora krav för att klara den framtida kompetensförsörjningen. Antalet äldre som kommer att behöva stöd och insatser kommer att öka, personalomsättningen är hög inom vissa yrken samtidigt som det är svårt att rekrytera personal till våra verksamheter. Arbetet med åtgärder utifrån kommunens strategi att klara kompetensförsörjningen ”Nya vägar till kompetensförsörjning” behöver intensifieras. Strategin innebär exempelvis en översyn av arbetets organisering i syfte att införa nya kompetenser och nya arbetssätt. Andra exempel är digitalisering av arbetsflöden, införande av den digitala medarbetaren och en breddad rekrytering. Rätten till heltid, prioritering av arbetsmiljö och arbetsvillkor samt förlängt arbetsliv är andra viktiga områden.

Som kommun står vi inför stora övergripande samhällsförändringar såsom globalisering, demografisk utveckling, klimat, teknisk utveckling och värderingsförskjutningar. Förändringshastigheten i omvärlden ökar tillsammans med en ökad komplexitet. Förändringar som ställer krav på organisationer, ledarskap och chefskap. Att stärka chefernas förutsättningar är därför ett fortsatt prioriterat område. Det pågående förändringsarbetet för att skapa förutsättningar att möta framtidens utmaningar kommer att vara avgörande för att klara kompetensförsörjningen. Förstärkning behöver göras av kompetens inom metodutveckling och uppföljning inom en rad olika områden inom förvaltningen. Ytterligare satsningar inom attraktiv arbetsgivare behöver göras för att minska personalomsättningen inom myndighetsutövningen.

Förvaltningen behöver vidta åtgärder för att behålla medarbetare och att attrahera nya medarbetare att söka sig till förvaltningen, efter att under 2021 haft en hög personalomsättning. För att på ett offensivt sätt driva det arbetet behöver medel nyttjas, av det tillskott som tillförts nämnden, under kommande budgetår och planperioden.

Uppgifterna i nämndens indikatorer i medarbetarperspektivet avser samtlig personal på Social- och omsorgsförvaltningen (exklusive de som arbetar mot arbetsmarknadsnämnden). Nämndens utvecklingsarbete och strategier påverkar alla medarbetare som verkar inom nämndens ansvarsområde. Det stora flertalet medarbetare som arbetar inom nämndens område arbetar hos de olika utförarna, såväl inom kommunal som privat verksamhet.

Ny lagstiftning samt pågående nationella utredningar

Stärkt trygghet för barn placerade i familjehem 1 mars 2021

Socialnämnden har en skyldighet att årligen överväga vårdnadsfrågan, när ett barn varit placerat i samma familjehem i tre år. Vårdplanen ska dock revideras efter två år, i syfte att bedöma om barnet kan återförenas med sina föräldrar eller om barnet ska bo kvar i familjehemmet. Det kan innebära att fler ärenden kan komma att prövas i domstol avseende vårdnadsöverflyttningar. Det ska finnas särskilda lämplighetskrav för offentliga biträden som företräder barn i LVU-mål.

Barnfridsbrott 1 juli 2021

Barn som bevittnat våld i nära relation blir målsägare. Det kan komma att innebära att antalet anmälningar ökar inom avdelningen Barn och unga, samt att samverkan behöver stärkas med andra myndigheter, såsom polis, åklagare och de särskilda företrädarna, som kommer att utses för barnen.

Familjerätt 1 juli 2021

Barnperspektivet stärks i ärenden som rör vårdnad, boende och umgänge. Lagändringen innebär att barnet har rätt att få information och komma till tals, samt att samtal kan ske med barn utan vårdnadshavarens samtycke eller närvaro. Det införs även kompetenskrav för medlare i vårdnadstvister.

Förebyggande av våld i nära relationer 1 augusti 2021

Socialtjänsten ska verka för att personer som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende. Det ställer krav på socialtjänsten att kunna erbjuda stöd för dessa personer.

Utlänningslagen 20 juli 2021

Upphållstillstånd som beviljas för skyddsbehövande kommer som huvudregel att vara tidsbegränsade. Det införs också ett skärpt försörjningskrav vid anhöriginvandring.

Utredning nationell strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn

Regeringen har beslutat om att ta fram förslag till en nationell strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn, inklusive hedersrelaterat våld och förtyck. Strategin ska ha ett helhetsperspektiv och innehålla förslag på åtgärder inom områdena samverkan, förebyggande arbete, att upptäcka våld, skydd, stöd och behandling, brottmålsprocessen, samt kunskaps/metodutveckling och uppföljning.

Nära vård

Det pågår en lokal, regional och nationell omställning till Nära vård. Målsättningen är att hälso- och sjukvården och den kommunala vård- och omsorgen ska vara fortsatt effektiv och av hög kvalitet, och kunna möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov på ett bättre sätt. Kärnan i Nära vård är en fokusförflyttning till ett personcentrerat arbetssätt som utgår från individens behov och förutsättningar. De fyra hörnstenarna i Nära vård är digitalisering, kompetensförsörjning, relationell närhet samt geografisk närhet.

Utredning om samsjuklighet

En nationell särskild utredare tillsattes i juni 2020 för att utreda hur insatser för personer med samsjuklighet med missbruk och beroende och annan psykiatrisk diagnos kan ske mer samordnat. Utredaren planerar för att lämna förslag inom sex olika områden senast den 30 november 2021.

Utredning Framtidens socialtjänst

Hösten 2020 lämnades förslag som tillsammans skapar förutsättningar för en hållbar socialtjänst. Under våren 2021 har utredningens betänkande varit ute på remiss. Förslaget till ny socialtjänstlag föreslås träda i kraft 1 januari 2023

Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättning

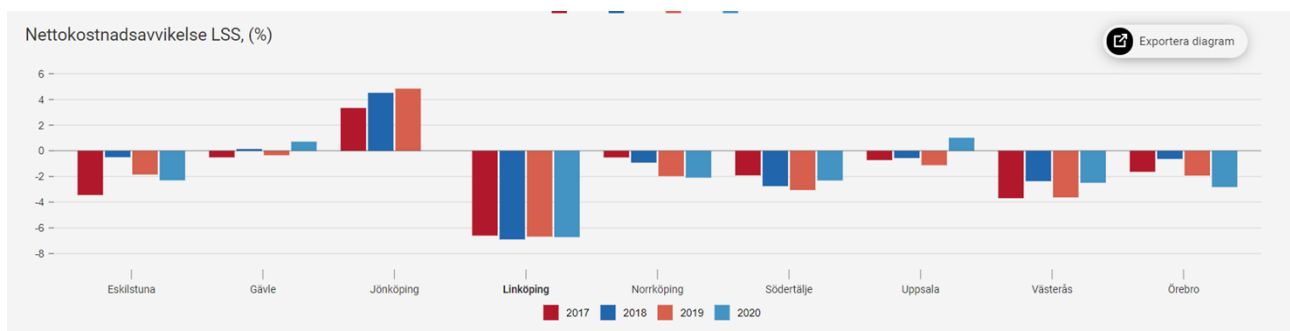
Utredningsuppdraget har pågått sedan 2018. 2019 överlämnades betänkandet till regeringen. Utredningen föreslår bland annat tre nya LSS insatser, att staten ska ha hela ansvaret för insatsen personlig assistans, personlig assistans till barn under 16 år ersätts med andra insatser, ledsagarservice ska bli en del av insatsen personlig service och boendestöd samt att samma tre grupper som ingår i LSS så kallade personkrets ska finnas kvar. Betänkandet har varit ute på remiss. Utredningen föreslår att den nya lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning ska träda i kraft 1 januari 2022. Regeringen har nu beslutat om ny utredning, tillsatt i slutet av september 2021. Denna utredning ska analysera och beskriva konsekvenserna om huvudmannaskapet gällande *personlig assistans* helt går över till staten. Utredningen ska vara klar första kvartalet 2023

Utredning Boende på (o)olika villkor- merkostnader i bostad med särskild service

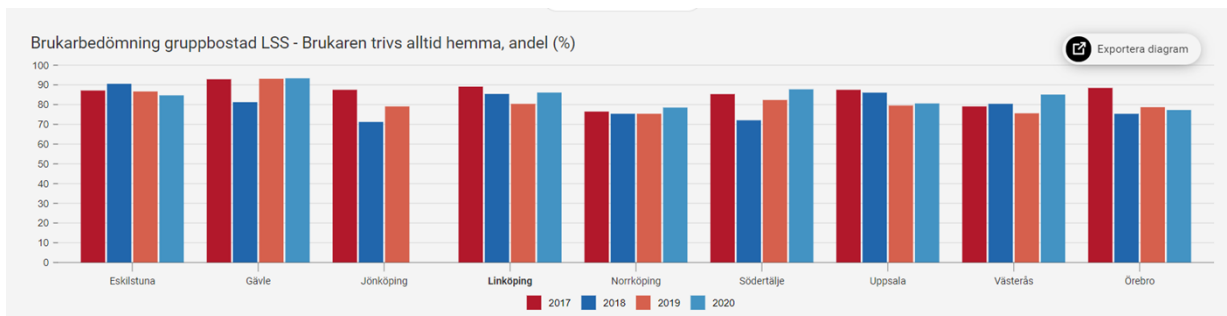
I mars 2021 överlämnades betänkandet till regeringen. Utredningens syfte är att lämna förslag på hur enskilda inte ska drabbas av merkostnader för sitt boende på grund av sin funktionsnedsättning. Regeringen planerar att inom kort skicka förslaget på remiss.

Jämförelser med andra kommuner – verksamhetens kostnader

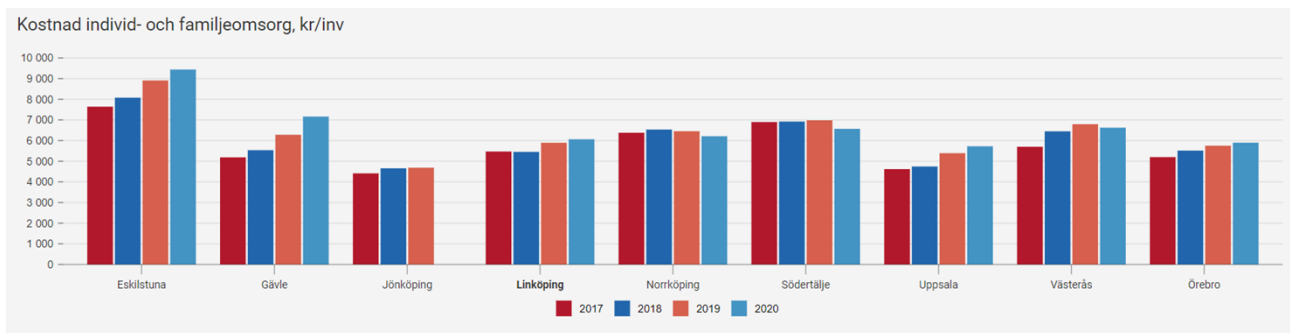
Nedanstående jämförelser visar koladastatistik 2017-2020 i jämförelse med ett antal andra kommuner. Observera att i kostnader för individ och familjeomsorgen ingår även försörjningsstödet. En kostnadsökning har skett under perioden när det gäller Hvb-kostnader vilket visar på en generell problematik med våra jämförelsekommuner.

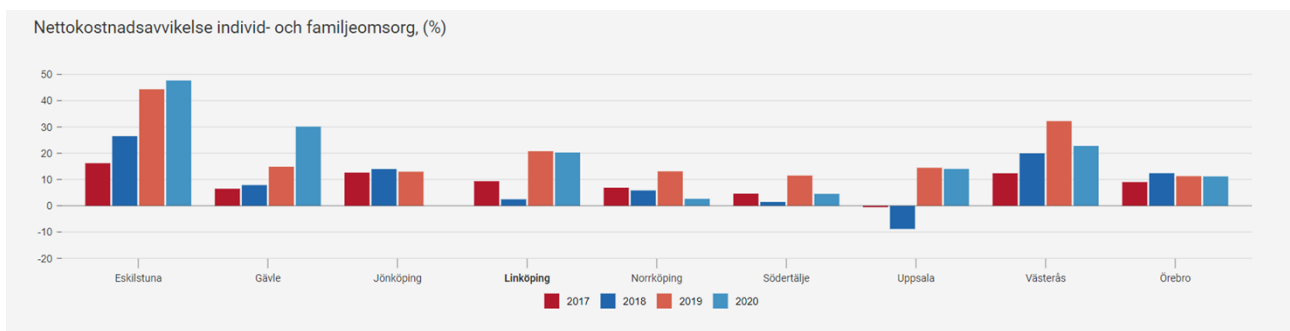
Linköping ligger på en stabil nivå. Oförändrat mot tidigare.

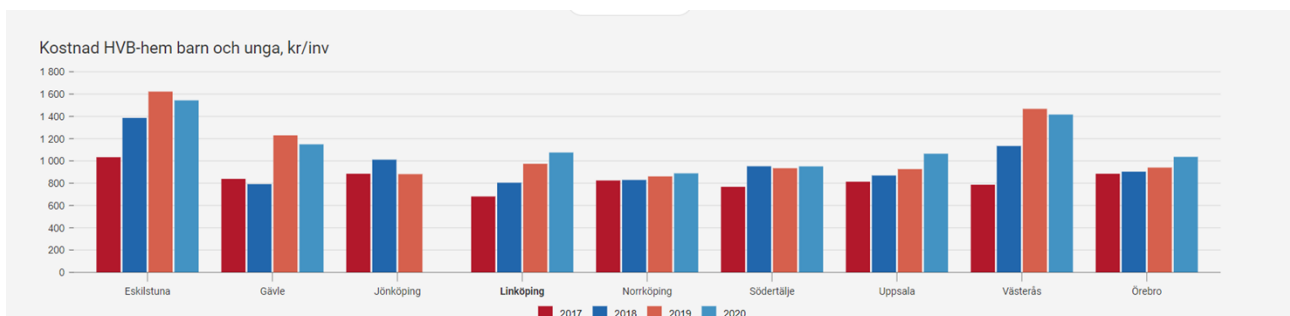
Positiv trend.

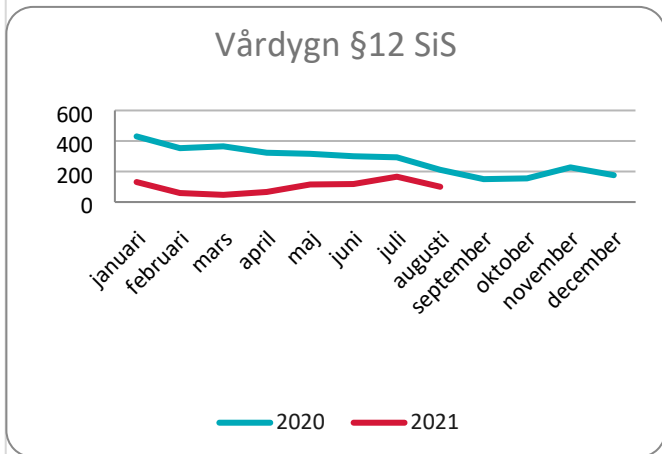
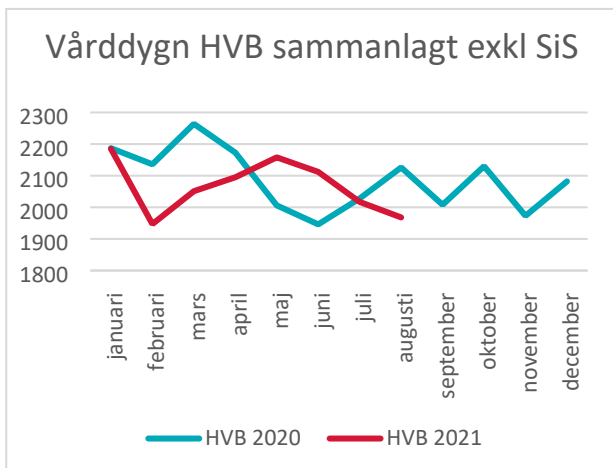
I kostnader för Individ och familjeomsorg ingår även kostnader för försörjningsstöd, vilket förklarar stor del av kostnaderna. I Linköping finns relativt sett fler hushåll i långvarigt bidragsberoende (mer än två år).

Utifrån nuvarande modell för standardkostnad har kostnaderna i Linköping ökat.

Fram till 2020 var det en ökning av kostnaderna för HVB barn och unga. Det pågår en genomlysning av om området barn och unga. Under 2021 har en minskning av antalet individer skett och ffa antalet värddygn på Sis har minskat. Diagrammen nedan visar uppgifter tom juli för Linköpings kommun

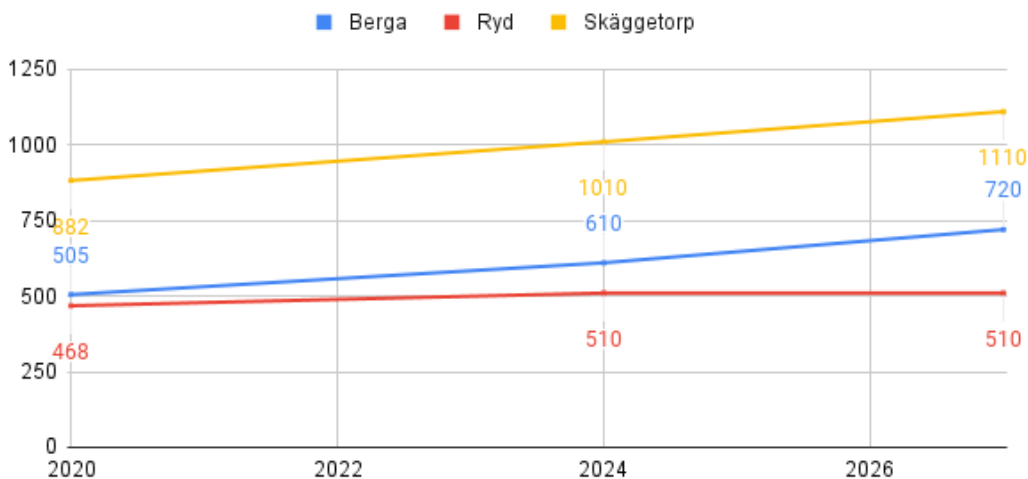

Befolkningsprognoser som används som underlag till budgeten

Linköpings kommun ökar i befolkning därmed också målgrupperna inom nämndens verksamhet. Detta ställer krav på verksamheten att klara ett ökat behov till i stort oförändrade resurser

Linköpings totala folkmängd väntas öka till 2027 med ca 7 % fram till 2027. Det är relevant att se den förväntade befolkningsutvecklingen i mer socialt utsatta områden. I Ryd, Skäggetorp och Berga förväntas befolkningen öka med 17 %. I de tre nämnda områdena förväntas ingen större befolkningsmässig förändring för åldersgruppen 0-12 år fram till 2027 men vi får fler i åldersgruppen 13-18 år. Kommunens delområdesprognos har använts som underlag

Förväntad befolkningsutveckling 13 -18 år

13-18

Ekonomi

Driftsammandrag

Nettokostnad	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan
Belopp tkr	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Förvaltning	190,043	193,200	196,200	196,200	196,200	196,200	196,200	196,200
Attraktiv arbetsgivare- utvecklingsarbete			6,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
Tillskott tidiga insatser barn och unga			1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200
Hedersrelaterat våld och förtryck omfördelning Kultur-och fritidsnämnden			1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Åtgärdsplan beslutad juni 2021			-2,000	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
Överföring AN avseende ny förvaltning			-2,000	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
Åtgärdsplan med ekonomiskt tillskott ofördelat		-9,450						
Ofördelat effektivisering				-30,148	-31,261	-31,261	-31,261	-31,261
Övergripande verksamhet inkl nämnd	24,904	29,798	31,609	31,609	31,609	31,609	31,609	31,609
Digitalisering			3,000					
Individ- och familjeomsorg BoU	488,008	320,751	363,047	359,047	359,047	359,047	359,047	359,047
Åtgärdsplan beslutad juni 2021			-15,500	-15,500	-15,500	-15,500	-15,500	-15,500
Varav dygnsplaceringar	150,724	214,670	220,447	220,447	220,447	220,447	220,447	220,447
Tillskott dygnsplaceringar			26,000	26,000	26,000	26,000	26,000	26,000
Varav öppenvård		81,406	82,900	82,900	82,900	82,900	82,900	82,900
Varav förebyggande insatser		25,675	26,100	26,100	26,100	26,100	26,100	26,100
Tillskott tidiga insatser barn och unga			7,600	2,600	2,600	2,600	4,600	4,600
Ändrade insatser, exempelvis digitalisering				-2,000	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
Individ- och familjeomsorg Vuxna		139,126	138,500	138,500	138,500	138,500	138,500	138,500
Åtgärdsplan beslutad juni 2021			-2,500	-2,500	-2,500	-2,500	-2,500	-2,500
Områdesarbete -omfördelning			6,520	6,520	6,520	6,520	6,520	6,520
Områdesarbete -utökning av ram			2,100	2,100	2,100	2,100	2,100	2,100
Varav dygnsplaceringar	62,498	67,343	69,000	69,000	69,000	69,000	69,000	69,000
Omfördelning dygnsplaceringar			-4,000	-4,000	-4,000	-4,000	-4,000	-4,000
Varav öppenvård		67,470	69,100	69,100	69,100	69,100	69,100	69,100
Varav förebyggande insatser		4,313	4,400	4,400	4,400	4,400	4,400	4,400
Ändrade insatser, exempelvis digitalisering				-2,000	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
Socialpsykiatri	233,991	231,900	237,400	237,400	237,400	237,400	237,400	237,400
Åtgärdsplan beslutad juni 2021 (ev fördelas)			-8,250	-8,250	-8,250	-8,250	-8,250	-8,250
Ändrade insatser exempelvis digitalisering				-2,000	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
Insatser för personer med funktionshinder	513,187	514,500	527,000	527,000	527,000	527,000	527,000	527,000
Åtgärdsplan beslutad juni 2021			-500	-500	-500	-500	-500	-500
Ändrade insatser, exempelvis digitalisering				-2,000	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
Nya gruppboenden hösten 2022			5,000	14,000	14,000	14,000	14,000	14,000
Funktionshindrede (Socialförsäkringsbalken)	65,632	68,100	69,500	69,500	69,500	69,500	69,500	69,500
Funktionshindrede (enl LSS)	77,639	72,263	74,300	74,300	74,300	74,300	74,300	74,300
Omfördelning assistans			4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000
Ändrade insatser, exempelvis digitalisering				-1,000	-1,000	-1,000	-1,000	-1,000
	1,593,404	1,560,188	1,635,626	1,623,478	1,618,365	1,618,365	1,618,365	1,618,365
varav intäkter	396,399	269,000	280,000	280,000	280,000	280,000	280,000	280,000
varav kostnader	1,989,803	1,829,188	1,915,626	1,903,478	1,898,365	1,898,365	1,898,365	1,898,365
Budgetram enl beslut KF 28 september*	1,567,022	1,560,188	1,635,626	1,623,478	1,618,365	1,618,365	1,618,365	1,618,365

*Justerad budgetram med hänsyn till rambrytning Arbetsmarknadsnämnden gällande ny förvaltning, 2 mnkr.

Förklarande text till förslag till förändringar

Den i juni beslutade reviderade åtgärdsplanen beräknas ge ekonomisk helårseffekt med 28 750 tkr för år 2022 och framåt, vilket är utlagt inom berörda verksamhetsområden. Inom området vuxna kan det bli aktuellt med annan fördelning gällande åtgärdsplanen från socialpsykiatri till övriga områden.

I den föreslagna ekonomiska ramen ingår en ramökning vilket möjliggör en budget i balans givet att beslutad åtgärdsplan verkställs. En förutsättning för en ekonomi i balans är också att eventuella ytterligare behov går att möta inom befintlig ekonomi.

För att på förvaltningen skapa förutsättningar för att vara en attraktiv arbetsgivare och att hitta både andra arbetssätt och andra arbetsmodeller tillförs sammanlagt 7,2 mnkr för att möta ett ökat behov av insatser för barn och unga samt att göra riktade insatser för att minska personalomsättningen och förbättra anställningsvillkoren. Beloppet minskas fom 2023.

Överföring av medel om netto 2 mnkr sker till Arbetsmarknadsnämnden för att skapa en ny förvaltning. Överföring av 1 mnkr har skett från kultur och fritidsnämnden för arbete med hedersrelaterat våld och förtryck.

Under nämndövergripande aktiviteter satsas 3 mnkr på arbetet med ändrade insatser vilket exempelvis kan vara genom digitalisering.

För att möta den ekonomiska obalansen inom området barn och unga har 26 mnkr tillskjutits för dygnsplaceringar för perioden.

Under hösten 2021 har det tillkommit medel för områdesarbete vilket är medtagna från år 2022. Inom dygnsplaceringar vuxna har omfördelats 4 mnkr enligt gjord bedömning att utrymme finns för detta.

Inom området funktionshindrade enligt LSS gällande assistans föreligger ekonomisk obalans vilket regleras med ett budgettillskott på 4 mnkr för perioden.

Hösten 2022 planeras för start av nya boenden, enligt lokalförsörjningsplanen vilket är medtaget i budget med 5 mnkr 2022 och helårseffekt från 2023 med 14 mnkr. Dessa boenden finansieras dels via ytterligare medel men även genom att minska kostnaden för externa placeringar.

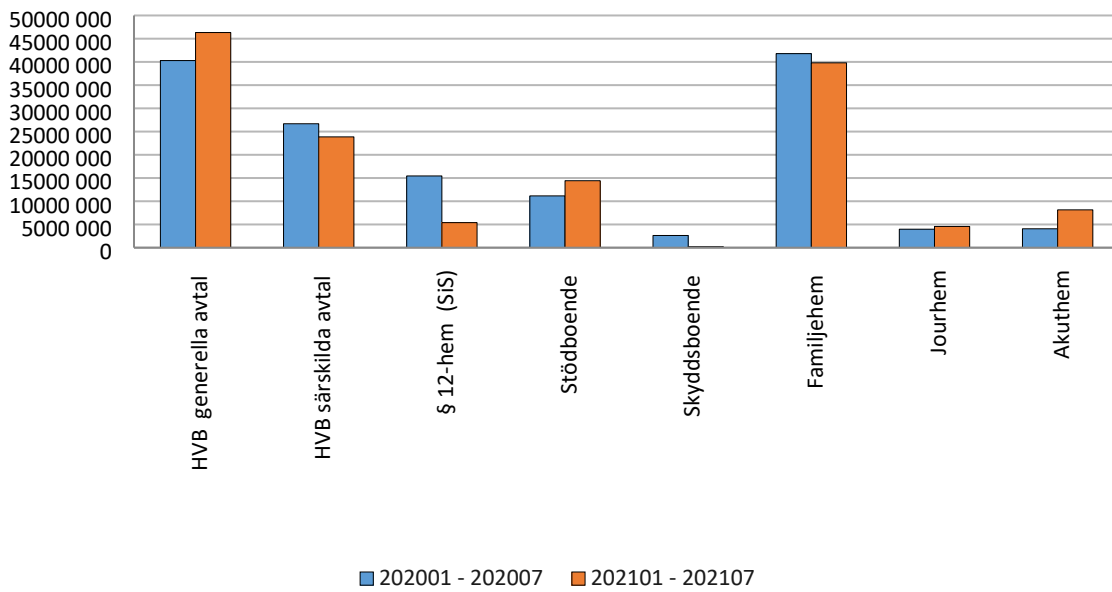
Den minskade ramen för nämnden framöver gör att behov föreligger att ytterligare prioritera och effektivisera med ca 30 mnkr från år 2023 och planperioden ut.

För år 2022 räknar vi med de statsbidrag SON har under 2021. Statsbidrag som är aktuella är för ungdomsmottagningen (gemensamt region samt länets kommuner) psykisk ohälsa, habiliteringsersättning, akut hemlöshet, missbruk spel om pengar, våld i nära relationer, subventioner familjehemsplaceringar, pilotverksamhet Skäggetorp samt sociala insatser i utsatta områden. Uppföljning av aktuella statsbidrag kommer göras när budgetpropositionen är beslutad.

Förklarande text till förslag till förändringar

För att ytterligare minska behovet av externa heldygnsplaceringar planeras för ytterligare stödboendeplatser för barn och unga, 16-20 år. Det förutsätter lokaler och bemanning, som genererar ökade kostnader vid uppstarten av verksamheten, men beräknas på sikt leda till lägre kostnader för externa placeringar. I diagrammet nedan visas kostnadsutvecklingen för dygnsplaceringar i jämförelse med 2020.

Jämförelse kostnad dygnsplaceringar barn och unga 2020 och 2021

Investeringar

Investeringar, belopp netto tkr	Budget 2021	Budget förslag 2022	Plan förslag 2023	Plan förslag 2024	Plan förslag 2025	Plan förslag 2026	Plan förslag 2027
Kontorsinredning							
Övrigt		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Summa investeringar		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
varav inkomster							
varav utgifter							
Investeringsram enl. beslut i KF den 28 september 2021							

Social och omsorgsnämndens investeringar avser mindre objekt såsom inventarier. Investeringar i verksamhetslokalerna finansieras via hyran.

Exploatering för bostäder och verksamheter

Mål och inriktning

I kommunens budget fastställer kommunfullmäktige kommunövergripande mål inom fem målområden: samhälle, medborgare, ekonomi, verksamhet och medarbetare. Utifrån inriktningen i budgeteten, de kommunövergripande målen och övriga politiska styrdokument beslutar nämnderna om nämndmål och inriktning för nämndens verksamhet.

Enligt kommunens reglemente beslutar kommunstyrelsen, utifrån rollen som arbetsgivare, om nämndmål för samtliga nämnder i målområdet medarbetare. Utifrån nämndmålen ska förvaltningschef fastställa nämndindikatorer i målområde medarbetare, vilka inarbetas i nämndernas internbudget. Nämndindikatorerna inom målområde medarbetare som är markerade (*) nedan är obligatoriska, dessa ska utgöra nämndindikatorer hos samtliga nämnder/förvaltningar. Utöver dessa kan förvaltningschefen lägga till ytterligare nämndindikatorer utifrån prioritering.

Målområde Samhälle

Kommunövergripande mål: Ett attraktivt och tryggt Linköping

Nämndmål	Nämndindikator	2020	2021	Önskvärd riktning /värde 2022	Önskvärd riktning /värde 2023
Boendeformer ska möta behov	Från bosocialt stödkontrakt till eget hyreskontrakt/hyresavtal			10	10
	Från bostad med särskild service till eget ordinärt boende			3	5
	Öka antalet stödboendeplatser för åldersgruppen 16-20 år.	19	29	51	ökar
	Delaktighet i samhällsplaneringen, Antal planer med medverkan från SON	2	begränsat	2	2
Öka integrationen	Antal erbjudna boenden i hela Linköping för nyanlända.			>Två stadsdelar	>Två stadsdelar
Nära socialtjänst	Etablering av områdesteam		Fokus i vissa stadsdelar	100	

Målområde: Medborgare

Kommunövergripande mål: Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

Nämndmål	Nämndindikator	2020	2021	Önskvärd riktning /värde 2022	Önskvärd riktning /värde 2023
Myndighetsutövning inom rimlig tid	Barnutredningar enligt SoL och LSS ska vara slutförda inom 120 dgr			90% inom 120 dgr	
	LSS-utredning klar inom viss tid Från ansökan till beslut.		40	100% inom 120 dgr	100% 90 dgr
	Icke verkställda beslut gällande insats Bostad med särskild service (LSS)	12	7	Max 5	0
Insatser som möter medborgarnas behov	Delta i nationella brukarundersökningar	2		2	2
	Systematisk uppföljning av hot och våld/ heder enligt SUK andel av individerna			90%	100%
	Sammanhållen och samordnad missbruks och beroendevård, andel individer som lämnar en akutboendesituation för en annan boendesituation			25%	30%
	Ingen skillnad mellan kön när det gäller			100%	100%

	verkställighet av insats kontaktperson				
Trygg uppväxt för barn	Implementera handlingsplan Barnkonventionen		Stickprov dokumentation	95%	95%
	Samarbete med övriga förvaltningar för att unga ska nå gymnasieexamen: Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor% (källa kolada : N17451)	73,7% Män: 70,3 Kvinnor:77,1	IU	75%	76%

Målområde: Ekonomi

Kommunövergripande mål: Kostnadseffektiv verksamhet

Nämndmål	Nämndindikator	2020	2021	Önskvärd riktning /värde 2022	Önskvärd riktning /värde 2023
Högt nyttjande av befintliga tjänster	Beläggningsgrad av upphandlade tjänster (%) avseende boende.			98%	98%
God samverkan civilsamhället/ föreningslivet	Uppföljning av iop:er			2	2
Rättssäker handläggning	Riktlinjer som stöd för rättssäker handläggning		3	3	3
	Andel % överklaganden där dom går i enlighet med förvaltningens beslut.			95%	95%

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: Hållbar verksamhetsutveckling

Nämndmål	Nämndindikator	2020	2021	Önskvärd riktning /värde 2022	Önskvärd riktning /värde 2023
Hållbar verksamhetsutveckling	Antal digitala tjänster för medborgare/ utförare-antal nyttorealiserade	2	3	2	2
	Antal automatiserade arbetsprocesser för förvaltning (SOF)		2	2	2
	Omställning till Nära socialtjänst: antal utvecklingsuppdrag			2	2
	Omställning till Nära vård antal utvecklingsuppdrag			2	2
	Omställning av bostad med särskild service, till "stödboende" (Enligt åtgärdsplanen)			2	2

Målområde: Medarbetare

Kommunövergripande mål: Attraktiv arbetsgivare

Nämndmål	Nämndindikator	2020-12	2021	Önskvärd riktning /värde 2022	Önskvärd riktning /värde 2023
Goda arbetsplatser <i>Varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet samt har inflytande och möjlighet att utvecklas.</i>	*Total sjukfrånvaro, %	6,5	4,5	5,5	5,3
	Män	4,9	3,8		
	Kvinnor	6,8	4,6		
	*Andel heltidsanställningar, %	98,3	98,7	99	99
	Män	96,7	95,7		
	Kvinnor	98,5	99,2		
	*Jämställdhetsindex (JämiX)	i.u	i.u		
	Attraktiv arbetsgivarindex (AVI)	i.u	i.u		
	*Extern personalomsättning	8,9	9,8	6	5,5
	Män	8,3			
	Kvinnor	8,9			
Hållbart chef- och ledarskap <i>Varje chef leder och utvecklar sina verksamheter mot uppsatta mål med mod, engagemang och mänsklighet.</i>	*Hållbart medarbetarengagemang (HME)	74	69	72	74
	*Chefindex	i.u	i.u		

Kommunövergripande mål: Hållbar kompetensförsörjning

Nämndmål	Nämndindikator	2020-12	2021	Önskvärd riktning /värde 2022	Önskvärd riktning /värde 2023
Nya vägar för kompetensförsörjning <i>Utveckling av den digitala medarbetaren, ett ansvarstagande för ett livslångt lärande och ett aktivt arbete med professionsanalyser för rätt använd kompetens skapar nya vägar för kompetensförsörjningen.</i>					
	*Avgångsålder pension	64,9	65,2	67	67
	Män				
	Kvinnor				
	*Antal arbetsmarknadsplatser	12	4	17	17
	Digital mognad				
	Digital förmåga	3,3	3,0	3,5	3,5
	Digitalt arv	3,3	2,9	3,5	3,5

Strategiska utvecklingsuppdrag

Kommungemensamma

- Samtliga nämnder ska inom ramen för sitt basuppdrag vidta åtgärder för att minska segregation och bidra till samordningen av kommunens insatser avseende segregation och trygghetsskapande åtgärder.
- Samtliga nämnder ska i enlighet med de politiska styrdokumenterna prioritera, avsätta resurser och genomföra åtgärder inom ekologisk hållbarhet.
- Samtliga nämnder ska effektivisera nyttjandet av administrativa- och verksamhetslokaler samt övriga kommunala anläggningar (Kvarstår från Budget 2021 med plan för 2022-2024).
- Samtliga nämnder ska se över sin egen inköpsorganisation i syftet att säkerställa en hög e-handels- och avtalstrohet (Kvarstår från Budget 2021 med plan för 2022-2024).
- Samtliga nämnder ska beakta kommunens Nuläges- och trendrapport - Linköpings utmaningar (OBS-rapporten) och resultatjämförelser (Kommunens Kvalitet i Korhet, Effektivitet i kommuner, Öppna jämförelser med flera) i sitt budgetarbete.
- Samtliga nämnder ska öka användandet av digitaliseringens möjligheter för förbättrad service till medborgare samt fortsatt verksamhetsutveckling och effektivisering.
- Samtliga nämnder ska utifrån personalframskrivningsanalyser och nya vägar till kompetensförsörjning anpassa rekryteringsbehovet till ekonomisk ram.
- Samtliga nämnder ska vidta åtgärder för att stärka chefers förutsättningar samt minska personalomsättning och sjukfrånvaro.

Nämndspecifika

- Social- och omsorgsnämnden ska i samverkan med berörda nämnder utarbeta en handlingsplan för de bosociala kontrakt som kommer via byggnation med hjälp av statligt investeringsstöd. *(Kvarstår från Budget 2021 med plan för 2022-2024).*
- Social- och omsorgsnämnden ska öka tillgängligheten till insatser enligt LSS *(Kvarstår från Budget 2021 med plan för 2022-2024)*
- Barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och social- och omsorgsnämnden ska förstärka befintlig samverkan mellan polis, skola och socialtjänst för att förhindra nyrekrytering av unga till kriminella miljöer.
- Barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och social- och omsorgsnämnden ska i samverkan vidta åtgärder för barn och unga i syfte att skapa helhet och sammanhang så att alla barn och unga ges förutsättningar att nå en gymnasieexamen. Arbetet ska kännetecknas av tidiga samordnade insatser, anpassade efter barnets och den unges behov, i syfte att främja integration och förhindra utanförskap.
- Social- och omsorgsnämnden och äldrenämnden ska säkerställa och följa upp att alla som arbetar inom vård och omsorg har tillräckliga kunskaper i svenska för att kunna genomföra uppdraget samt kommunicera bra med brukare, anhöriga och kollegor.
- Social- och omsorgsnämnden och äldrenämnden ska på sikt införa undersköterska som lägsta utbildningsnivå inom vård- och omsorgsnära arbete.

Nämndens verksamhet

Ekonomistyrning

Ekonomistyrning är en del i det totala styrsystemet och handlar, liksom all styrning, om att påverka agerandet i en viss önskvärd riktning.

Ekonomistyrningsreglerna ska uppmuntra till ett sunt ekonomiskt agerande. Det innebär till exempel att alla ekonomiskt ansvariga ska handla med kommunens bästa för ögonen, vilket kan medföra att nyttan för den totala ekonomin ibland måste gå före den enskilda enhetens bästa.

Planer och program

Internkontroll

Underlaget för internkontrollplanen 2022 är erfarenheter från 2021 års internkontroll, övriga erfarenheter som påvisat risker i intern kontroll, erfarenheter från riskanalyser samt erfarenheter från genomlysningar och externa granskningar. Kontrollmoment 2021 där vi sett utmaningar kommer att kontrolleras även under 2022. Dit hör utredningsplaner i barnutredningar, uppföljning av licenskostnader, samt återsökning från Migrationsverket. Att nya arbetsrutiner implementeras följer vi upp i internkontrollplanen för områden som är av vikt för intern kontroll och som vi tidigare haft brister i. Diarieföring är ett sådant område. Nytt i årets internkontrollplan är att även nämndens deltagande redan i planen lyfts fram och är föremål för beslut. Det är också en tydligare beskrivning av risker och riskbedömning. Konkretiseringen av hur kontrollerna görs och av vem är däremot inte angivet i förslaget. Detta planeras av förvaltningsledningen under hösten.

10 årig lokalförsörjningsplan

2022 kommer innebära färdigställande av ett par gruppboendestäder under senare del av året. Omställningsarbetet innebär också att förändringar i boendeutformningen kommer ske.

I takt med utbyggandet av boenden jobbar förvaltningen med boendestrategi som kommer att påverka lokalförsörjningen i framtiden.

Förvaltningen har beslutat att inför nästa års lokalförsörjningsplan använda sig av ett nytt metodstöd från SKR. Prognosverktyget består av ett metodstöd som är utformat för att vägleda arbetet med att ta fram prognoser utifrån en strukturerad genomgång av behov, tillgång och förutsättningar i kommunen. Metodstödet ska bidra till en mer träffsäker prognos av invånarnas behov av särskilt boende.

Nationellt och regionalt intensifieras planeringen med omställning till en nära vård. Intentionerna med omställningen är att personcentrera vård och omsorg och öka tillgängligheten, t ex i att förlägga verksamheter mer områdesnära. Detta kan komma att leda till ökade lokalkostnader under de närmsta tio åren.

10 årig investeringsplan

Nämnden har inga särskilda investeringar. Inventarier och mindre objekt om sammanlagt 1miljon årligen.

Avgifter

Avgifterna inom nämndens område handlar framförallt om avgifter för kost och boende avgifterna regleras enligt lagstiftning och särskilda regelverk i förhållande till inkomst. Avgifterna justeras årligen enligt index. Indexet för 2022 är endast justerat med 1,0 %. Avgifter för tobak och alkoholtillstånd justeras med längre tidsintervall.

Uppföljning av privat utförare

En uppföljningsplan beslutas årligen i vilken det framgår vilka uppföljningar som planeras under året. Nämnden har en bred uppföljning av den upphandlade verksamheten, dels på systemnivå och dels på leverantörsnivå (avtalsuppföljning). Uppföljning på systemnivå har till syfte att säkerställa att skattemedlen använts på bästa sätt för befolkningen och att de politiska målen uppnåtts. Uppföljning på leverantörsnivå har till syfte att följa upp det som leverantören har åtagit sig att göra i enlighet med avtalsvillkoren. Uppföljningen utgår från de mål och den riktning som angivits av kommunfullmäktige och nämnder samt de krav som ställts i förfrågningsunderlag och avtal. Planen för uppföljning grundas på den analys som görs utifrån föregående års uppföljningar satta i relation till relevanta omvärldsfaktorer. Det görs även en väsentlighets- och riskanalys inför att uppföljningsplanen tas fram. Risk- och väsentlighetsanalysen syftar främst till att bestämma vad som ska följas upp och när samt hur genomgripande avtalen/verksamheten ska följas upp. Förvaltningen arbetar även proaktivt genom att årligen begära in redogörelse från verksamheten kring deras kvalitetsarbete. Samtliga nyligen ingångna avtal följs upp efter sex månader för att säkerställa att verksamheten startar i

enlighet med avtalet. Avtal/uppdragsbeskrivningar och verksamhet som är angelägna, omfattande och riskfulla prioriteras genom att de följs upp proaktivt och frekvent.

Upphandlingsplan

Under 2022 kommer ett antal gruppboende/ boende med särskild service att upphandlas. Även öppen verksamhet kommer upphandlas.

Strategisk objektsplan (PM3)

Den strategiska objektsplanen utgår ifrån de styrande dokumenten som påverkar förvaltningens inriktning på arbetet med digitalisering. Strukturen på målen utgår ifrån de fyra identifierade områdena i kommunens program för digital transformation. Inom vart och ett av dessa områden redovisas långsiktiga och uppföljningsbara mål. De fyra områdena är: 1) Ledning, styrning och organisation, 2) Digital service till invånare och näringsliv, 3) Digital arkitektur och säkerhet, samt 4) Tillgång till data och digital infrastruktur.

När det gäller förvaltningens förutsättningar kommer Leanlinks nya uppdrag att möjliggöra en tätare och mer naturlig samverkan vilken bör kunna öka takten i digitaliseringsarbetet. Vidare kommer ett antal satsningar på digital infrastruktur under 2021-2022 att ge oss en plattform för att kunna förverkliga nya digitala tjänster för våra kunder, brukare och boende. Förvaltningen har också genomfört de första automatiseringsprojekten under 2021 och står redo att med ökad kompetens kunna öka takten i det arbetet och kunna bidra till en långsiktig lösning på utmaningarna kopplade till kompetensförsörjning.

Det bör också nämnas att förutom den strategiska objektsplanen som pekar ut en riktning och övergripande prioritering, tas också en operativ plan fram under hösten som på aktivitets- och projektnivå beskriver arbetet under 2022.

Personal- och kompetensförsörjningsplan

Det totala personalbehovet beräknas öka med 10 % under åren 2019-2027. Det totala rekryteringsbehovet ökar med 17 %. Under denna period kommer efterfrågan på välfärdstjänster stiga samtidigt som bristen på arbetskraft ökar. Det sammantagna personalökningens behovet är 105 personer från år 2022 fram till år 2027. Direktivet att 30 % av personalbehovsökningen ska täckas av andra lösningar framgår i strategin Nya vägar till kompetensförsörjning. I förfrågningsunderlag behöver krav på lägsta nivåer i vård och omsorgsnära arbete förtydligas för att visa på kompetensbehov.

Välfärdstjänster i samhället har gått från att produceras i komplicerade regelstyrda system till att skapas i komplexa självorganiserade system. Det ställer krav på chefer att kunna hantera osäkerhet och överraskande händelseförlopp för att organisationen ska fungera väl. Den ökade digitaliseringstakten ställer krav på digitalt kompetenta och trygga människor som har möjlighet att driva innovation där målmedveten ledning och infrastruktur är viktiga förutsättningar.

En stor utmaning inom vård och omsorgssektorn är att säkerställa en minskad sjukfrånvaro och personalomsättning. Detsamma gäller omställningen till nära vård som innebär ett förändrat förhållningssätt där det sker en förflyttning i sättet att arbeta.

Vår förmåga att kunna attrahera, rekrytera, behålla och utveckla chefer och medarbetare är avgörande för att vi både ska nå goda verksamhetsresultat och kunna hantera den tillväxt som väntar i framtiden. I kommunens kompetensförsörjningsprogram lyfts ett antal strategiska områden fram som viktiga nycklar för att säkra nuvarande och framtida kompetensutmaning. Digitalisering är ett prioriterat område för sektorn. Förändrade arbetsätt med stöd av tekniska lösningar ska frigöra tid till medarbetare så att vi kan hantera ett ökat behov av insatser från medborgare men även klara kompetensförsörjningen. Ett annat område är nya organisationsformer där områden som bör prioriteras är rätten till heltid, förlängt arbetsliv samt att säkerställa att vi använder kompetensen på rätt sätt. Det är viktigt att stödja omställningen mot nära vård där förmåga att arbeta över traditionella gränser kommer att krävas. Ett hållbart arbetsliv är en förutsättning för att kunna attrahera och behålla medarbetare och arbetsmiljöfrågorna har hög prioritet.

